

В царині науки і практики: Всеукраїнський День поля 2012 «Техніка успішного виробництва» та організаційно-адміністративні заходи в УкрНДІПВТ ім. Л. Погорілого

Напередодні жнив Міністерство аграрної політики та продовольства України і Національна академія аграрних наук України визначили необхідним проведення чергової зустрічі представників міністерств та відомств, аграрних наукових установ, обласних державних адміністрацій, керівників сільськогосподарських підприємств, виробників та постачальників сільськогосподарської техніки, а також представників засобів масової інформації для остаточного узгодження стратегії збирання урожаю 2012 року і посіву озимих культур з посиленням акценту на наукові дослідження та технічне забезпечення АПК.

Місцем проведення такої зустрічі було визначено Державну наукову установу «Український науково-дослідний інститут прогнозування та випробування техніки і технологій для сільськогосподарського виробництва імені Леоніда Погорілого» та Виставково-інноваційний полігон НААН України.

У цій рубриці журналу подаємо окремі інформаційні матеріали, що стосуються Всеукраїнського Дня поля 2012 «Техніка успішного виробництва» (21-22 червня 2012 р.).

УДК 631.3:061.4

Сень О., заступник міністра аграрної політики та продовольства України, **Кравчук В.**, д-р техн. наук, проф., чл.-кор. НААН України, директор, **Гусар В.**, канд. техн. наук, завідувач лабораторії (УкрНДІПВТ ім. Л. Погорілого)

День поля 2012 – перевірка і прогноз потенціалу аграріїв

Серед багатьох науково-пропагандистських і організаційно-адміністративних заходів, що їх проводить Міністерство аграрної політики та продовольства України і Національна академія аграрних наук України, важливу роль займає головний форум аграріїв – Міжнародна агропромислова виставка «Агро», але за її відтермінування в цьому році у зв'язку з проведенням Євро-2012 перед організаторами Дня поля 2012 «Техніка успішного виробництва» ставилася триєдина задача – у дводенний термін забезпечити для представників усіх регіонів України:

- демонстрацію наукових досягнень і, зокрема, перспективних сортів зернових, технічних і кормових культур;
- ознайомлення з новітніми техніко-технологічними рішеннями обробітку ґрунту, сівби, догляду за посівами та збирання зернових культур;
- коригування тактичних дій в організації збирання урожаю 2012 року та посіву озимих культур.

На думку організаторів, мета могла бути досягнута за умови поєднання зусиль науковців, управлінців та практиків в добре зарекомендованій організаційній формі «День поля». За останні роки його тематика суттєво розширилась, і на цей раз дводенною програмою Дня поля – 2012 «Техніка успішного виробництва» передбачались такі заходи:

1. Огляд розробок науково-дослідних установ НААН України та відвідування виставково-інноваційного полігону нових сортів.

2. Демонстрація впровадженнь наукових розробок УкрНДІПВТ ім. Л. Погорілого:

- науково-випробувального полігону чотирьох

систем обробітку ґрунту та сівби в п'ятипільній короткочасній зерновій сівозміні;

- науково-дослідної сівозміни з відпрацюванням біотехнологій на основі ґрунтових та ендодітних мікроорганізмів.

3. Огляд сільськогосподарської техніки:

- для реалізації диференційованої системи обробітку ґрунту (проект «АгроОлімп»);
- для реалізації біотехнологій;
- для збирання, післязбиральної обробки і зберігання зернових;
- новітніх зразків техніки для АПК.

4. Науково-практичні диспути та круглі столи:

- новітні техніко-технологічні рішення обробітку ґрунту, сівби та догляду за посівами;
- перспективи застосування біотехнологій у вирощуванні сільськогосподарських культур з використанням ендодітних і ґрунтових мікроорганізмів;
- наукова організація збирання, післязбиральної обробки та зберігання зерна.

5. Організаційно-адміністративні заходи:

- нарада з питань техніко-технологічного переоснащення АПК та розвитку сільськогосподарського машинобудування (21 червня 2012 р.);
- засідання штабу та нарада з питань організації проведення жнив у 2012 році і підготовки до посіву озимих культур під урожай 2013 року (22 червня 2012 р.).

День поля – 2012 «Техніка успішного виробництва» був присвячений вирішенню трьох блоків базових питань АПК, а саме:

- аналіз і синтез результатів польових досліджень, оптимізації та вибору ефективних техніко-технологічних рішень обробітку ґрунту;

- проблеми, перспективи та ефективність застосування сучасних біотехнологій у рослинництві;
- практична реалізація науково обґрунтованих технологічних рішень з ефективною організацією збирання, переробки та зберігання врожаю.

Відмінною особливістю цього річного Всеукраїнського Дня поля була практична реалізація системного підходу у вирішенні проблемних питань АПК, який полягає в органічному поєднанні наукових та організаційних заходів. Це стосується демонстрації практичних результатів багаторічних наукових досліджень на дослідно-випробувальних полігонах УкрНДІПВТ ім. Л. Погорілого, зокрема, на полігоні з диференційованої системи обробітку ґрунту (рис. 1), полігоні для дослідження і апробації сучасних біотехнологій (рис. 2) та сортонасінневого полігоні.

Другою важливою компонентою Дня поля була виставка сучасної сільськогосподарської техніки і обладнання 56 вітчизняних заводів та представництв провідних іноземних компаній, а також експозиції 18 науково-дослідних установ НААН України та комерційних структур.

Третьою складовою заходу були науково-практичні диспути, які пройшли у формі круглих столів і виявили значну зацікавленість з боку провідних вчених та фахівців галузі. Зокрема, учасники круглого столу «Техніко-технологічні рішення для забезпечення диференційованої системи обробітку ґрунту в короткоротаційній польовій сівозміні» розглянули результати трирічних досліджень диференційованої системи обробітку ґрунту і

визначили, що прогнозованим напрямком удосконалення обробітку ґрунту буде його диференціація шляхом науково-обґрунтованого застосування як традиційної, так і збільшення площ консервувальної, мульчувальної та mini-till технологій.

Учасники круглого столу «Перспективи застосування біотехнологій у вирощуванні сільськогосподарських культур з використанням ендоефітних і ґрунтових мікроорганізмів» відзначили, що використання елементів біотехнології покращує показники економічної ефективності вирощування сільськогосподарських культур, зокрема знижує собівартість вирощеного зерна, сприяє зростанню врожайності, рівня рентабельності та екологізації виробництва (рис. 2).

Надзвичайно актуальні питання підвищення ефективності сільськогосподарського виробництва в частині обґрунтування типорозмірного машинно-тракторного парку для різних форм господарств були розглянуті на круглому столі «Наукова організація та сучасні технології збирання, післязбиральної переробки і зберігання зерна» (рис. 3).

Результати всебічного поглибленого обговорення проблемних питань та обміну думками на круглих столах, в яких взяли участь понад 70 висококваліфікованих фахівців (в т.ч. 25 докторів та кандидатів наук), лягли в основу адміністративних рішень, які були прийняті на засіданні штабу з питань організації проведення жнив у 2012 році та підготовки до посіву озимих культур під урожай 2013 року, що відбувся в рамках Дня поля.

Чотири системи обробітку ґрунту. П'ятипільна зернова сівозміна. 20 дослідних полів по 7,5 га

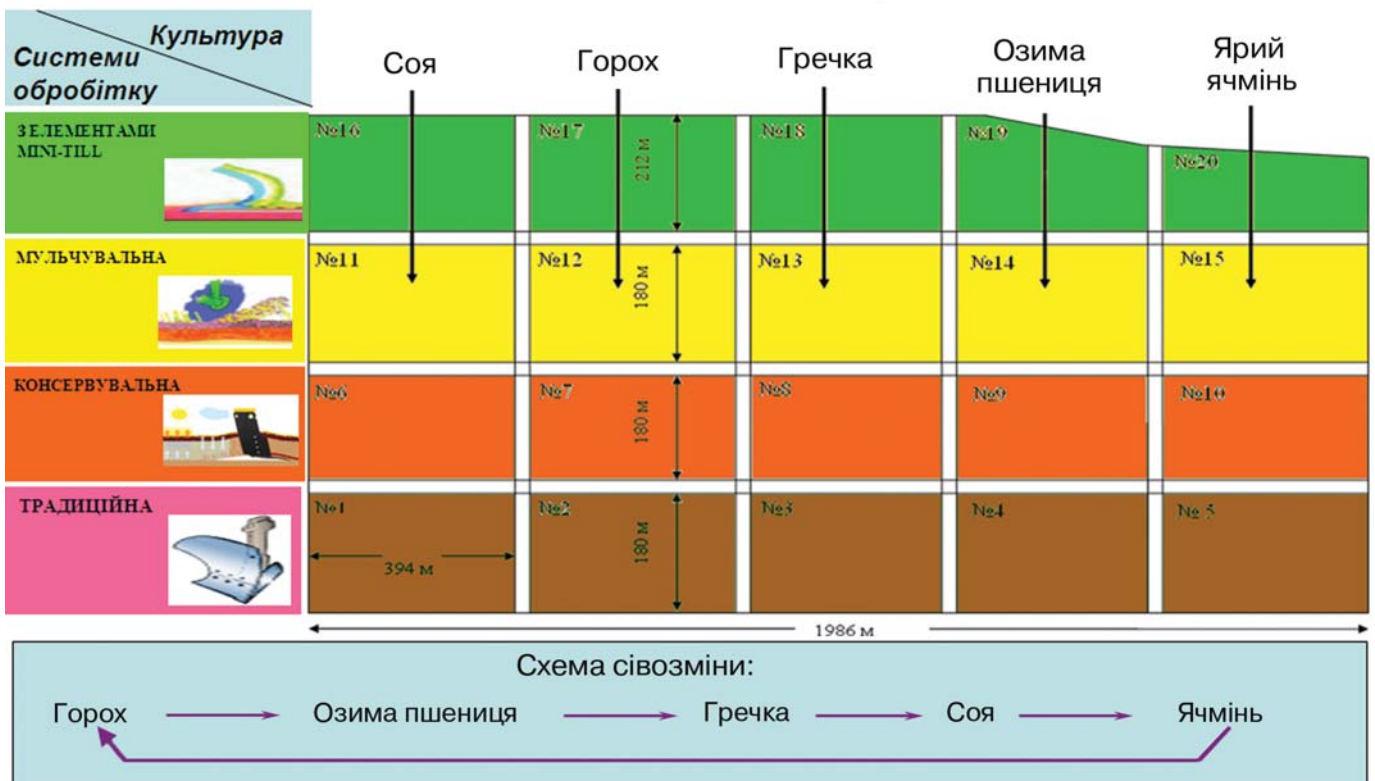

Рис. 1 – Схема науково-випробувального полігону чотирьох систем обробітку ґрунту в УкрНДІПВТ ім. Л. Погорілого

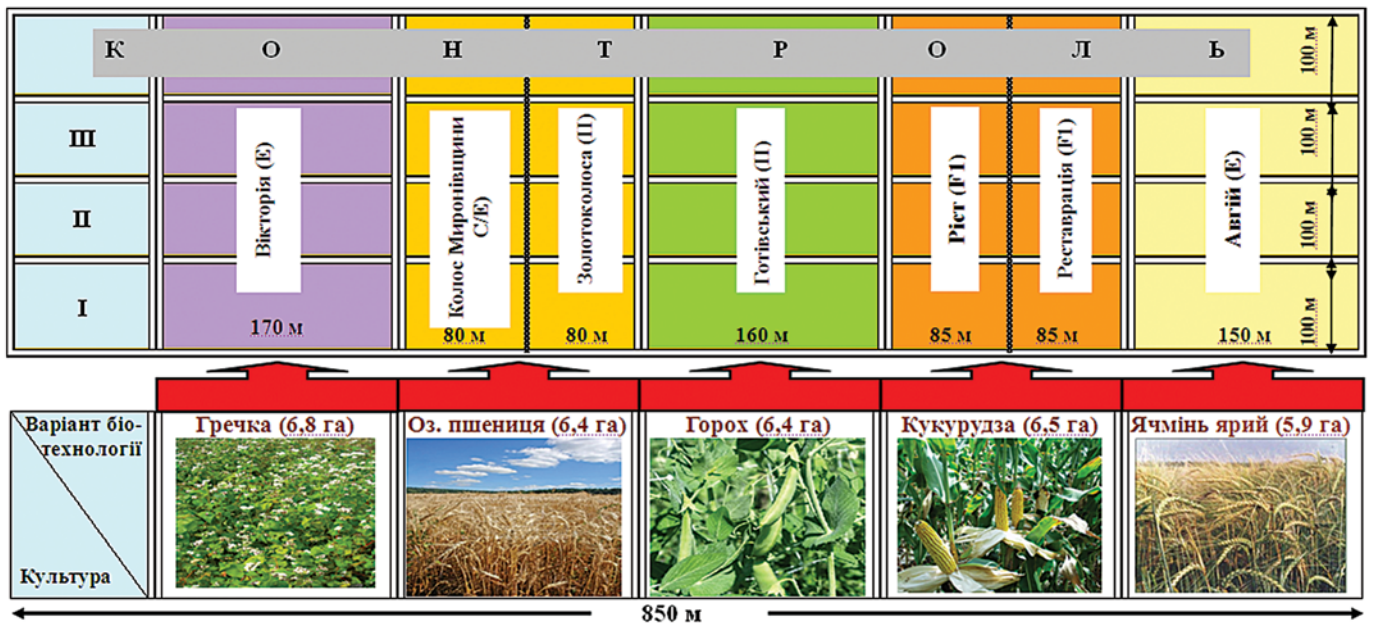

Рис. 2 – Схема науково-дослідної 5-пільної сівозміни з відпрацювання біотехнологій на основі ґрунтових та ендоефітних мікроорганізмів в УкрНДІПВТ ім. Л. Погорілого (варіанти біотехнологій:

- I – Обробка стерні та ґрунту біодеструктором + сівба сидерату (гірчиці) насінням, обробленим біокомплексом Фітоцид-р
 II – Обробка стерні та ґрунту біодеструктором + сівба сидерату насінням без обробки біокомплексом
 III – Сівба сидерату насінням, обробленим біокомплексом Фітоцид-р, без обробки стерні біодеструктором
 Контроль – сівба сидерату насінням, не обробленим біопрепаратом, без обробки стерні біодеструктором
 Загальна облікова площа – 32 га. Чергування культур: озима пшениця – горох – кукурудза – ячмінь ярий – гречка)

Більш детальна інформація про кожен з цих заходів наведена в окремих статтях цього номера журналу.

Необхідно зазначити, що саме системний підхід з концентрацією уваги на базових питаннях сьогодення, який було реалізовано в цьогорічному Дні поля, дозволив більш чітко визначити шляхи вирішення проблемних питань АПК і окреслити перспективний план робіт на наступні роки.

Загалом в дводенних заходах Дня поля 2012 «Техніка успішного виробництва» взяли участь понад 900 чоловік із 172 організацій, підприємств, науково-дослідних закладів та адміністративних установ, в тому числі відповідальні працівники Міністерства аграрної політики та продовольства України, співробітники Національної академії аграрних наук України, заступники голів з питань АПК обласних державних

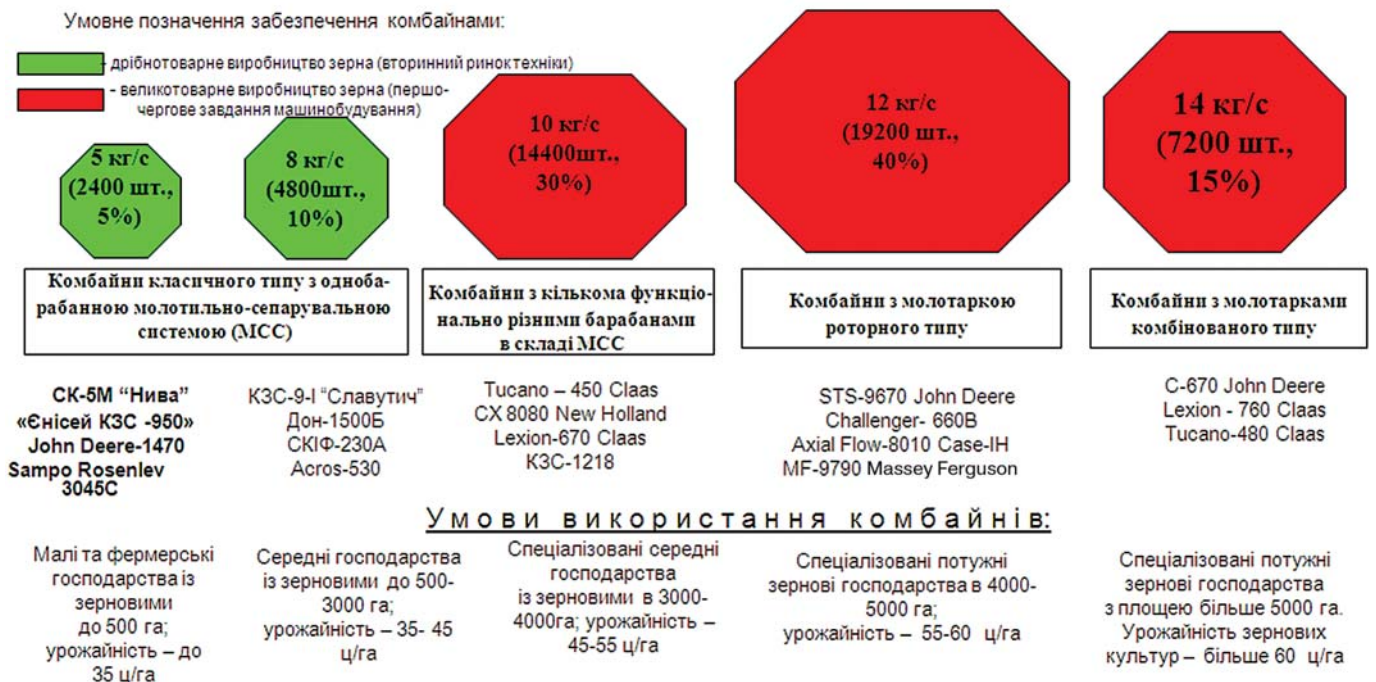

Рис. 3 – Типорозмірний парк зернозбиральних комбайнів для АПК України

адміністрацій, начальники головних управлінь агропромислового розвитку областей, представники територіальних органів держсільгоспінспекції та регіональних центрів наукового забезпечення агропромислового виробництва, а також представники громадських організацій та ЗМІ.

Рівень розробок науково-дослідних установ НААН України, демонстрація впроваджень наукових розро-

бок УкрНДІПВТ ім. Л. Погорілого, результати науково-практичних диспутів у форматі круглих столів, а також проведені в рамках Дня поля організаційно-адміністративні заходи свідчать про те, що День поля в УкрНДІПВТ ім. Л. Погорілого став одним з ефективних заходів щодо поширення інформації про сучасні техніко-технологічні рішення в агровиробництві.